

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 240/06-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Z. Š., P., zastúpeného advokátom JUDr. M. S., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 9 Cb 59/01-111 zo 17. júna 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8 Cob 145/2005-134 z 1. marca 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2006 doručená sťažnosť Z. Š., P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“) č. k. 9 Cb 59/01-111 zo 17. júna 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 8 Cob 145/2005-134 z 1. marca 2006.

Zo sťažnosti vyplynulo, že: *«Akciová spoločnosť M., so sídlom v D., (...) podala na Okresný súd v Považskej Bystrici dňa 19. 12. 2000 žalobu, ktorou sa domáhala zaplatenia 7.361,60 Sk voči mojej osobe, pričom uviedla, že na základe zmluvy o dielo mi dodali*

v auguste 1999 tovar - skrutku s maticou. Cenu za dielo vyúčtovala žalobkyňa fa. č. 4049900 splatnou 20. 10. 1999 v sume 7.361,60 Sk.

Žalobu som navrhol zamietnuť, pretože dohodnutá cena za dielo bola iná, bola iba 3.500 Sk vrátane DPH. Pretože žalobkyňou jednostranne stanovená cena prevyšovala dohodnutú cenu, nebol som ochotný skrutku a maticu odobrať a tieto som žalobcovi vrátil, o čom som prvostupňovému súdu predložil doklad z pošty zo dňa 2. 2. 2000.

Okresný súd v Považskej Bystrici svojim rozsudkom č. k. 9 Cb 59/01-111 zo dňa 17. 6. 2005 t. j. viac ako 4 a 1/2 roku súdneho konania ma zaviazal zaplatiť žalobcovi 4.950.- Sk ako aj trovy konania, pričom porušil moje právo na spravodlivý proces, lebo rozhodol, že aj bez výslovnej dohody o cene môže byť uzavretá zmluva o dielo podľa zák. č. 513/1991 Zb. - Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov.

Okresný súd v Považskej Bystrici v citovanom rozsudku (...) uvádza, že „na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi navrhovateľom a odporcom vznikol a bol realizovaný obchodnoprávny vzťah na základe zmluvy o dielo. Túto zmluvu uzatvoril odporca s navrhovateľom v auguste 1999 a podľa tejto zmluvy sa navrhovateľ zaviazal realizovať výrobu skrutky a matice. Sporná bola medzi účastníkmi dohoda o výške ceny výroby“.

Dohoda o cene je podstatnou náležitosťou každej obchodnoprávnej zmluvy o dielo. Obsah zmluvy dohodnutý stranami musí zahŕňať podstatné časti zmluvy ustanovené v základnom ustanovení pre každú zo zmlúv podľa Obchodného zákonníka (ust. § 269 ods. 1 a § 536 Obch. zákonníka). (...).

Skutočnosť, že nedošlo k vierohodnej dohode o cene potvrdili vypočutí svedkovia: Ing. C., M. P., J. S., V. B. a M. P.

Okresný súd - z vlastnej iniciatívy - v rozpore s možnosťami, ktoré poskytuje zákon (Obchodný zákonník), určil cenu znaleckým posudkom Ing. J. M., ktorý v roku 2004 mal spätne k 1. 8. 1999 nahradiť dohodu o cene za dielo.

Takéto nahradenie dohody o cene súdnym poverením vypracovania dodatočného znaleckého posudku o 5 rokov neskôr, ktorý nie je akceptovateľný objednávateľom, je v rozpore so zákonom, konkrétne s ust. § 536 ods. 3 Obchodného zákonníka.

Súčiastky ako nepoužiteľné žalovaný žalobcovi vrátil v zmysle ust. § 345 ods. 2 Obchodného zákonníka, preto nemohlo dôjsť ani k prípadnému bezdôvodnému obohateniu.

Na moje prekvapenie krajský súd, po mojom odvolaní zo dňa 22. 7. 2005, napadnutý rozsudok potvrdil.

Citovanými rozsudkami Okresného súdu v Považskej Bystrici a Krajského súdu v Trenčíne po viac ako 5 ročnom konaní došlo k porušeniu môjho práva na spravodlivý súdny proces, lebo bolo rozhodnuté v oboch prípadoch v rozpore s Obchodným zákonníkom, čo vnáša neistotu do hospodárskych vzťahov. (...).

Namietam porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie (the right a fair trial) v zmysle čl. 6 bod 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach v znení Protokolu č. 11 - základného práva vyplývajúceho z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná nadväzne na čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky. Súdny sú povinné rešpektovať kogentné ustanovenia zákonov. (...).

V zmysle zákona o Ústavnom súde SR som vyčerpal možné opravné prostriedky tým, že vo veci samej rozhodol právoplatne odvolací súd v Trenčíne.

Voči rozsudku Krajského súdu v Trenčíne nie sú dané zákonné dôvody na podanie dovolania podľa ust. § 236 až 239 Občianskeho súdneho poriadku, lebo meritum sporu je veľmi malé, preto ako jediná cesta k obnove zákonnosti sa javí sťažnosť Ústavnému súdu SR. (...).

V zmysle ust. § 20 ods. 3 zákona o Ústavnom súde SR navrhujem, aby ústavný súd po preskúmaní napadnutých rozsudkov vydal tento nález:

Ústavný súd zisťuje, že rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici č. k. 9 Cb 69/01 zo dňa 17. 6. 2005 a nadväzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8 Cob 145/2005 zo dňa 1. 3. 2006 došlo k porušeniu práva na spravodlivý, zákonný a nestranný súdny proces v neprospech sťažovateľa Z. Š. (...).

Súčasne navrhujeme vydať aj procesné rozhodnutie:

Ústavný súd odkladá vykonateľnosť napadnutého rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8 Cob 145/2005 zo dňa 1. 3. 2006 a ukladá Okresnému súdu v Považskej Bystrici, aby sa zdržal vykonávania/exekúcie tohto právoplatného rozhodnutia až do zjednania nápravy.

Sťažovateľ si uplatňuje aj náhradu trov tohto konania v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi platenie a náhradu trov konania.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej

možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 9 Cb 59/01-111 zo 17. júna 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8 Cob 145/2005-134 z 1. marca 2006.

1. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetnou sťažnosťou sťažovateľ napadol postup a rozhodnutie okresného súdu, ako aj postup a rozhodnutie krajského súdu. Avšak vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať postup a rozhodnutie okresného súdu, pretože jeho postup a rozhodnutie preskúmal v dôsledku odvolania sťažovateľa krajský súd. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k okresnému súdu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie

s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 13/01).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu vysloveným v napadnutom rozsudku, pričom podstata námietok sťažovateľa spočíva v tom, že „nedošlo k vierohodnej dohode o cene“ a „došlo k porušeniu môjho práva na spravodlivý proces, lebo bolo rozhodnuté v oboch prípadoch v rozpore s Obchodným zákonníkom, čo vnáša neistotu do hospodárskych vzťahov“.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu okrem iného vyplýva, že:

„(...) Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa správne vysporiadal s vyriešením predbežnej otázky platnosti zmluvy o dielo konštatovaním, že táto zmluva bola platne uzavretá v zmysle § 536 ods. 1, 2, 3, lebo medzi účastníkmi došlo k dohode o všetkých jej podstatných náležitostiach, ktorými sú určenie zmluvných strán, určenie diela a záväzok objednávateľa zaplatiť cenu. Výška ceny nie je podstatnou náležitosťou a zmluvy o dielo môže vzniknúť aj pokiaľ strany prejavia vôľu ju uzatvoriť aj bez určenia tejto ceny. V takom prípade je objednávateľ v zmysle ust. § 546 ods. 1 Obch. zák. povinný zaplatiť cenu, ktorá sa obvykle platí za porovnateľné dielo v čase uzavretia zmluvy za obdobných obchodných podmienok.

Za situácie, kedy na základe objednávky žalovaného, žalobca pre neho zhotovil súčiastky podľa požiadavky je nesporné, že v tom čase žalovaný súhlasil so zaplatením ceny za ne. Pretože účastníci nepreukázali výšku ceny, na ktorej sa dohodli, lebo ich výpovede, ako aj výpovede svedkov ohľadne výšky ceny boli rozporné, súd prvého stupňa správne ustálil cenu diela ako obvyklú v zmysle § 546 ods. 1 Obch. zák. Pri určení obvyklej ceny vychádzal zo znaleckého posudku, pričom neprekročil nárok žalobcu ohľadne ceny skrutky, lebo týmto bol viazaný. Súd prvého stupňa sa správne vysporiadal aj s tvrdeniami žalovaného ohľadne reklamácie, keď v napadnutom rozsudku konštatoval, že tieto tvrdenia žalovaný nepreukázal.

Za tejto dôkaznej situácie odvolací súd konštatoval, že súd prvého stupňa rozhodol správne, keď žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi 4.950,- Sk spolu s príslušenstvom. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými zisteniami i s právnym posúdením

veci tak, ako ho vykonal súd prvého stupňa. Z uvedených dôvodov, rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil podľa § 219 O. s. p. (...)“

Podľa názoru ústavného súdu právny názor krajského súdu o tom, že „*medzi účastníkmi došlo k dohode o všetkých jej podstatných náležitostiach*“, je zdôvodnený primeraným a dostatočným spôsobom, krajský súd k zásadným námietkam sťažovateľa zaujal stanovisko, a preto aj ústavný súd ho považuje za ústavne relevantný. V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd dostatočným spôsobom uviedol argumenty, pre ktoré bolo potrebné námietky sťažovateľa považovať za neodôvodnené.

V každom prípade tento postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným už ani preto, že ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánom zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom nemožno považovať za arbitrárny alebo zjavne neodôvodnený, či inak jeho účinky za nezlučiteľné s príslušnou ústavnou úpravou ľudských práv a základných slobôd alebo ich úpravou v označenom článku dohovoru a keďže napadnuté uznesenie krajského súdu ústavne relevantné nedostatky nevykazuje, na jeho meritórne preskúmanie preto ústavný súd nie je oprávnený.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2006